

Diferenciranje pupoljaka kod voćnih vrsta

Diferenciranje pupoljaka – Intenzivna proizvodnja voća zahteva stalnu budnost i posvećenost proizvođača svom zasadu. Tako, period posle berbe voća ne treba smatrati periodom mirovanja i zapostaviti zasad. U periodu posle berbe još dugo se u voćkama odvijaju životni procesi koji čine voćku rodnom.

Zavisno od voćne vrste berba se obavlja u različito doba godine i posle berbe kod većine voćnih vrsta dolazi ili se nastavlja period diferenciranja cvetnih pupoljaka za sledeću godinu.

- Kod pojedinih voćnih vrsta period diferenciranja cvetnih pupoljaka počinje veoma rano u toku vegetacionog perioda (krajem juna – višnja, jabuka,...),
- kod drugih od polovine avgusta pa nadalje (kajsija, lešnik,...) ili
- tek od polovine septembra (malina, kupina,...).

Diferenciranje pupoljaka kod voćnih vrsta

To je veoma važan i složen proces u toku godišnjeg perioda razvoja voćne vrste za šta su neophodni optimalni vremenski uslovi i dobro kondiciono stanje svake voćke koje zavisi kako od meteoroloških činilaca tako od primenjene agrotehnike i pomotehnike. Na period početka diferenciranja cvetnih pupoljaka i dužinu trajanja utiče i podloga, položaj grana u krošnji i mnogi drugi faktori. Trajanje faze diferenciranja cvetnih pupoljaka uslovljeno je pre svega vrstom i sortom i podložno kolebanjima pod uticajem predhodno navedenih spoljašnjih činilaca. Tako ista voćna vrsta i sorta svake godine nezapočinje niti završava period diferenciranja u isto vreme već pod uticajem različitih uslova taj period različito traje. Za proces diferenciranja u biljci odgovoran je odnos ugljenih hidrata i mineralnih materija koji mora biti ujednačen. Od stepena diferenciranja cvetnih pupoljaka zavisi rodnost voćke u sledećoj vegetaciji.

Ova vegetaciona sezona je veoma specifična kao i jeseni predhodnih par godina kada smo imali veoma toplo vreme tokom septembra, oktobra pa čak i novembra meseca. U ovakvim vremenskim uslovima mnogi jesenji radovi u voćnjaku se moraju odložiti za kasnu jesen ili početak zime kako sam proizvođač nebi poremetio ravnotežu prirodnih procesa u biljci i prekinuo period diferenciranja cvetnih pupoljaka, vreme završetka vegetacije, zdrvenjavanje letorasta ili lastara, oslabio kondiciju i otpornost biljke a samim tim umanjio rod za sledeću godinu.

Neke godine je zabeležena i pojava retrovegetacije kod voćaka, odnosno do ponovne pojave lisne mase nakon opadanja iste. Retrovegetacija je štetan proces iz nekoliko razloga, jer osim što smanjuje otpornost biljaka na niske temperature, one u narednu sezonu ulaze oslabljene, daju niži prinos i osetljivije su na napade bolesti i štetočina. Takve voćke gube na kondiciji i nesporno će dočekati predstojeće zimsko mirovanje.

Zbog svega ovoga prethodno rečenog, preporuka proizvođačima je da običu svoje zasade i utvrde prisustvo retrovegetacije. U zavisnosti od obima pojave lisne mase, zavisiće i dalje preduzete mere. Ako je retrovegetacija u manjoj meri prisutna, preporuka je da se rano u proleće (pre kretanja vegetacije), uradi intenzivnija rezidba, kako bi se voćka što pre oporavila od stresa i uspostavila fiziološku ravnotežu između rasta i rodnosti. Ako je retrovegetacija u većoj meri prisutna treba tu lisnu masu orezati pre zime, a nakon toga uraditi tretiranje bakarnim preparatima.

Dipl.ing.polj.Nenad Stefanović